

VANALINNA DETEKTIIVID.
VEREGA KIRJUTATUD KIRJAD

REELI REINAUS

**VANALINNA DETEKTIIVID.
VEREGA KIRJUTATUD
KIRJAD**

Illustreerinud Marko Pikkat

Toimetanud Helle Raidla
Kujundanud Tuuli Aule

Tekst © Reeli Reinaus ja Tänapäev, 2018
Pildid © Marko Pikkat

Trükitud AS Pakett trükikojas
ISBN 978-9949-85-450-9

EKSPERIMENT

Oli jaanuari keskpaik, natuke peale keskpäeva. Lota kõndis hõredas lumesajus keskaegsete majade vahel mööda Laia tänavat ja jälgis huviga vastutulevaid inimesi.

Seda ei teinud ta inimeste endi pärast, olgugi et ka inimesed ise olid huvitavad ning tüdrukule meeldis neid oma jalutuskäikudel vaadelda. Ent seekord jälgis Lota peamiselt imestust ja jahmatust vastutulijate silmis. Mõned neist, peamiselt naised, paistsid Lotat märgates lausa ehmunud olevat, seega oli tüdrukul kerge hirm, et nad sekkuvad ta katsesse. Kuigi tegelikult oligi see juba üsna lõpusirgel, samuti oli külm muutunud üsna väljakannatamatuks. Lumehelbed, mis varem olid ta peopesadel vähem kui sekundiga ära sulanud, püsisid seal nüüd märksa kauem.

Lota lasi ette sirutatud käed alla ning pani külmast kohmetunud sõrmedega labakindad kätte tagasi. Ta tundis, kuidas sõrmed ainult vaevu veel liikuda suutsid

ning kinda sees oli kätel pea sama külm edasi kui kindast väljaspool. Seejärel astus Lota sisse esimesse kohvikusse, mida ta märkas, läks tualettruumi, keeras kuumaveekraani jooksuma ning pani külmast punetavad ja peaaegu tundetuks muutunud käed voolava vee alla. Alguses ei tundnud ta mõnda aega mitte midagi, kuid seejärel hakkas sõrmedel äkki kohutavalt valus. Tüdrukul oli selline tunne nagu oleks tuhat väikest nõela ta sõrmeotsi torkinud.

Kui Lota oli käsi niiviisi juba mõnda aega soojendanud, meenus talle korraga, et külmumise korral ei tohi tegelikult külma saanud kehaosi kohe kiiresti kuuma veega üles sulatada. Lota tõmbas seepeale käed vee alt välja, keeras kraani kinni ning uuris oma käsi hoolikalt vastu valgust.

Ta vaevu märkas, et keegi keskealine punase pea ja halli jakiga naine oli tualetti sisenenud ja teda uurivalt silmitsema jäänud.

Naine see-eest paistis Lotat hästi märkavat, sest järgmiseks uuris ta, kas tüdrukuga on ikka kõik hästi.

Lota kehtas õlgu.

„Ma ei tea veel,“ venitas ta kahtlevalt. „Ma vaatan, kas mul on märgata kudede kärbumist.“

„Miks sa seda kahtlustad?“ küsis naine ja ta ilme muutus veel murelikumaks kui see juba oli.

„Mulle meenus, et läbikülmunud sõrmi ei ole tark tulise vee alla panna,“ lausus Lota.

Ta ei märganud oma näppude juures õnneks midagi kahtlast, välja arvatud see, et need olid nüüd juba üsna punaseks tõmbunud, aga ega ta polnud ka päris kindel, kuidas see kärbumine võiks välja näha või kui kiiresti see üldse algab.

„Kas sa olid paljaste kätega väljas?“

Lota noogutas.

Naise pilgus võis aimata segadust ja just seepärast arvas Lota, et ta peab veidi olukorda selgitama.

„Ma tahtsin kindlaks teha, kui kaugelt mardid siis ikkagi tulid.“

Ta pani näpud ükshaaval hammaste vahele. Valu oli päris kenasti tunda, kui ta hambad kokku surus. Paistis, et eksperiment oli õnnestunud ilma kahjusid kandmata.

„Mis mardid?“ küsis naine pisut imestunult.

„Need, kes tulid kaugelt maalt,“ seletas Lota, ise samal ajal sõrmi kõverdades ja uuesti sirgeks ajades, et veri veel paremini liikuma saada. „Ma mõtlesin kindlaks teha, et kui kaugelt nad siis tulid. Kui nad ütlevad, et nende küüned külmetavad ja varbad valutavad, siis ma tahtsin aega võtta, et kui kaua läheb, et küüned külmetama hakkaksid. Ma varvastega praegu veel ei proovinud, aga küüned hakkasid tegelikult üsna

kiiresti külmetama. Vähemalt selle külmaga. Teate, see muidugi sõltub natuke ilmast ka, aga ma ei usu, et need mardid tegelikult väga kaugelt tulid. Kui päris aus olla, siis ma pigem usun, et mardid lihtsalt valetasid, et tупpa sooja saada.“

Lota jäi vait. Naine oli taganenud vastu ühe tualetikabiini ust. Ilmselt arvas ta, et Lota on hull või vähemalt midagi sinnakanti. Tüdruk oli sellega tegelikult harjunud. Ka õpetajad koolis reageerisid ta küsimustele vahel samamoodi. Nagu neil küsimustel oleks midagi viga olnud! Ega tema polnud ju selles süüdi, et tavaliselt keegi selliste asjade peale ei mõelnud. Maailmas oli nii palju asju, millesse suhtuti kohutavalt ükskõikselt ja iseenesestmõistetavalt. Ometigi oli igal nähtusel mingi loogiline või siis enam-vähem loogiline põhjus ja seletus.

„Mulle lihtsalt meeldib konkreetsus,“ lausus Lota ja väljus tualetist.

Ta istus kohviku esimesse vabasse lauda ning kirjutas päevikusse üksikasjalikult üles kogu oma eksperimendi ja selle tulemuse. Seejärel pani ta vanaema kootud paksud labakindad uuesti kätte ning astus jällegi välja külma kätte.

Hetke pärast oleks väike kolmeliikmeline grupp inimesi ta peaaegu jalust maha jooksnud. Üks tumedas jakis nooremapoolne heleda peaga mees ning talle

järgnevad pisut vanemad mees ja naine kiirustasid tast mööda. Välismaalased, taipas Lota. Sellest andis tunnistust ka see, et ta oli kuulnud paari lausekatket, mida heleda peaga mees ütles. Sellise koleda inglise keele aktsendiga, mille eest nende inglise keele õpetaja oleks tükk aega õpilast hurjutanud.

Lota oleks läinud oma teed, kuid üks kuulnud lausejupp oli tas huvi äratanud. Ja just sellepärast ta nüüd sellele kolmikule järgneski.

Kehva aktsendiga mees peatus paar maja edasi ja vehkis kätega teise korruse akende poole. Lota seisatas samuti ning vaatas näidatud suunas, samal ajal mõeldes, et kui see mees oli giid, siis oli ta üks halvemaid, keda ta elu jooksul näinud oli. Kuid pärast seda, kui mees oli kiitnud, milline imeline vaade avaneb maja taga olevast aknast siseõuele, taipas Lota, et tegu ei olnudki giidi ega tema miniekskursiooniga. Ilmselt püüdis see mees välismaalastele lihtsalt mingit ülehinnatud vanalinna korterit pähe määrada. Ja võimalik, et üsna edukalt, sest välismaalased tundusid päris entusiastlikult noogutavat ja naine plaksutas isegi ühe korra käsi.

„Uskuge mind, ta on heatahtlik,“ lausus maakler ning keeras lukus oleva maja ukse lahti.

Hetk hiljem sisenesid nad kõik kolmekesi majja ning Lota jäi mõtlikult maja silmitsema.